

Carla Antonelli:

Una transsexual sense complexos

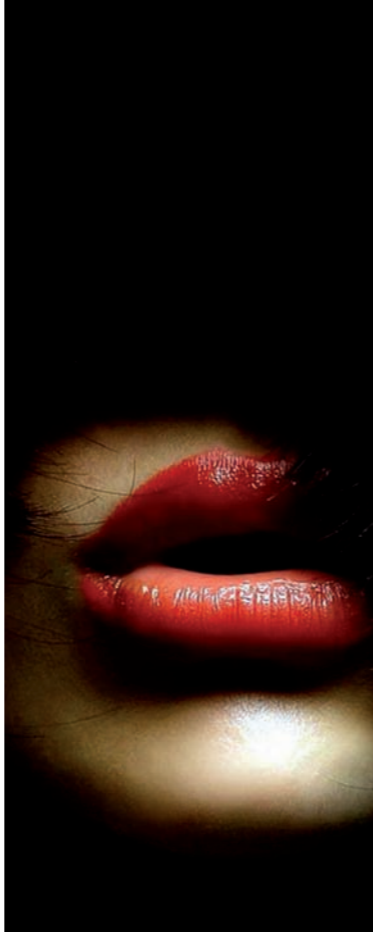
Transitar entre gèneres

H₂O, deu anys de lluita

COLORES

sumari

- 03 EDITEM
- 04 UNA TRANSEXUAL SENSE COMPLEXOS
Entrevista amb Carla Antonelli
- 07 DEL COL·LECTIU PER LA IGUALTAT DE TARRAGONA (CIT) A H₂O
Una dècada de lluita pels drets homosexuals
- 14 HOMOSEXUALS VIRTUALS
- 16 BULLYING HOMOFÒBIC A LES ESCOLES
- 19 TRANSITAR ENTRE GÈNERES
Una aproximació a la realitat trans
- 22 L'HOMME AL LABERINT
El descobriment de la nova masculinitat
- 24 AMÈRICA JA TIRA?
Els colors del mapa LGTB a l'Amèrica Llatina
- 28 DICCIONARI GAI «PETARDO»

COLORS és una revista editada per:

H₂O, col·lectiu de lesbianes, gais, transsexuals i bisexuals del Camp de Tarragona

Redacció:

c/Eduard Toda, 12 baixos
43205 Reus
colors@h2oweb.org
www.h2o.cat

Direcció:

Jordi Monner i Faura

Equip de redacció:

Àrea de comunicació del col·lectiu H₂O

Han col·laborat en aquest número:

Robert Bonet, Humbert Burcet, Aureli Fernández, Sandra Marcos, Xavier Nogúes, Sergi Talló, Roger Yerro, *Periodista d'armaris*

Fotografia:

Pere Coca, Iban Cosconera, Saray Martínez

Diseny, edició i maquetació:

Francesco Maccaglia
fran.adv@gmail.com

Dipòsit legal:

B-23.956 / 2009

Impressió:

Gràfiques 92 S. A. Rubí (Barcelona)

Aquest número ha estat editat amb el suport de:

Generalitat de Catalunya
Departament d'Acció Social i Ciutadania
**Programa per al col·lectiu gai,
lesbià i transsexual**

Prohibida la reproducció total o parcial dels articles d'aquesta revista sense autorització expressa de COLORS.

COLORS no es fa responsable de les opinions expressades pels seus col·laboradors i col·laboradores als articles i reportatges.

COLORS és una revista gratuïta
Número 3, juny de 2009

Vull rebre la revista COLORS a casa

Vull rebre informació sobre les activitats del col·lectiu H₂O de lesbianes, gais, transsexuals i bisexuals del Camp de Tarragona

A través del correu electrònic Per telèfon

Nom i cognoms _____ Edat _____

Població _____ E-mail _____ Telèfon _____

Retalla i envia aquesta butlleta a: H₂O, extensió del Centre Cívic Carrilet, c/Eduard Toda, 12 baixos, 43205 Reus o bé dóna-la en mà a qualsevol persona del col·lectiu H₂O

...i ara què?

Aquests dies fa cinc anys que es va aprovar la llei que regula el matrimoni entre persones del mateix sexe, i en aquest temps hem observat que, excepte actes puntuals protagonitzats per jutges curiosament sempre vinculats a l'Opus Dei, aquesta nova llei ha estat perfectament integrada pel conjunt de la societat. No podia ser d'altra manera, doncs l'únic que feia la normativa era recollir uns drets que, almenys des de COLORS, considerem inherents a l'ésser humà, independentment del seu gènere o orientació sexual.

Estaria bé que aquells que van pronosticar la fi de les famílies i que, des del púlpit, anunciaven el final de la civilització, s'excusessin per haver-se equivocat. O per haver mentit deliberadament. Però no val la pena perdre temps amb aquesta gent que representa un passat més que ranci.

Ara, i molt especialment en aquests temps de crisi, cal mirar al futur i plantejar quins han de ser els projectes i objectius d'aquest futur. No hi ha dubte que les associacions d'homosexuals i transsexuals no es lliuren d'aquest debat, doncs, amb una normativa legal correcta, vivint amb una certa normalitat la realitat homosexual, l'associació reivindicativa tradicional ha entrat en crisi i toca plantejar nous reptes.

En aquest debat que ja es va obrir fa temps, aquí van algunes idees.

Es evident que el treball de normalització i visibilització no està ni molt menys conclòs, doncs encara són legió els que s'enriuen dels *mariques* i les *bolleres* a les reunions d'amics o a la feina.

I encara que els homosexuals formin ja part visible de la societat, la realitat del col·lectiu trans és encara repudiada i, sobre tot, ignorada. (Per combatre aquest desconeixement, val la pena llegir el reportatge «Transitar entre gèneres» d'aquesta mateixa revista.) Cal, per tant, lluitar pel reconeixement dels drets de les diferents sensibilitats trans amb tanta intensitat com s'ha fet pels drets dels homosexuals.

A més, vivim en un món global, i mentre al nostre país gais i lesbianes es poden casar i fer un banquet per celebrar-ho, a molts llocs del planeta ser homosexual és sinònim de perseguit, estigmatitzat i empresonat. Les associacions d'aquí no poden quedar-se indiferents i tenen l'obligació de treballar perquè els drets LGTB siguin un patrimoni real de tota la humanitat. En aquest sentit son bones iniciatives com la del col·lectiu H₂O que ha endegat un treball de cooperació amb associacions LGTB llatinoamericanes.

editem

Destacada lluitadora pels drets de les persones transsexuals, ha desenvolupat en els dos últims anys una intensa activitat com a actriu. Aviat la podrem veure a la gran pantalla, interpretant per primer cop a una dona sense l'etiqueta de «transsexual» a la pel·lícula *El vuelo del tren*, que s'estrenarà el proper setembre.

Originària de Güimar (Tenerife), ha patit més d'un cop la violència transfòbica i va ser de les primeres persones que van sol·licitar que la seva verdadera identitat, la que sent com a pròpia, figurés al seu DNI després de l'aprovació de la Llei d'Identitat de Gènere, aprovada el 2 de març de 2007.

Una transsexual sense complexos

Entrevista amb Carla Antonelli

Carla Antonelli, actriu i activista transsexual, va ser guardonada l'any passat als premis «Ploma Daurada» que cada any concedeix el col·lectiu H₂O per reconèixer les actituds d'aquells que han lluitat pels drets de les persones homosexuals i transsexuals. El públic recordarà la seva participació a la sèrie «El Síndrome de Ulises», emès a Antena 3, i la seva presència a diversos debats televisius.

Carla, un any abans de l'aprovació de la Llei d'Identitat de Gènere vas amenaçar amb iniciar una vaga de fam si el Govern de l'Estat no posava una data definitiva per aprovar-la.

Aquesta llei era un compromís electoral del PSOE, però molts cops, la burocràcia i la manca d'una clara voluntat política fa que les coses s'endarrerixin o, fins i tot, deixin de fer-se. I després de trenta anys d'espera, jo ja no tenia ganes ni forces per veure com passava una altra legislatura sense que es reconeguessin els meus drets. Però el cert és que el Govern de Zapatero va escoltar i atendre unes demandes que entenc més que justes d'un sector concret de la societat.

Però tu eres membre del Grup Federal de Gais, Lesbianes, Transsexuals i Bisexuals del PSOE, concretament coordinadora de l'àrea transsexual del Grup. No anaves en contra dels teus propis interessos?

Si hi ha alguna cosa que he tingut clara durant tota la meua vida és que si he d'escollir entre la meua

ideologia política i la lluita pels meus drets fonamentals com a ésser humà, sé perfectament quina serà la meua decisió. En aquest cas concret el més important és que existia un govern sensibilitzat amb els sectors més menyspreats de la nostra societat i que aquest cop no podíem deixar passar el tren.

Tot i així, vas abandonar el Grup Federal GLTB del partit.

Crec que les persones a complim etapes a la nostra vida. Al PSOE hi vaig estar deu anys de manera activa, treballant per l'aprovació de lleis que a la passada legislatura finalment van veure la llum. No vaig marxar per discrepàncies, sinó perquè començava un nou projecte personal.

És cert que el PP, en saber-ho, et va proposar que ocupessis el mateix càrrec a les seves files?

Sí. Quan el Javier Gómez va saber que deixava de ser coordinadora de l'àrea transsexual del Grup

GLTB del PSOE em va oferir integrar-me en el seu partit. Òbviament, amb tota l'educació i afecte, li vaig dir que no.

Però el Partit Popular va rebutjar la Llei d'Identitat de Gènere al Congrés dels Diputats.

No tan sols hi va votar en contra, sinó que, a més, va interposar un recurs davant del Tribunal Constitucional contra la llei que reconeix el matrimoni entre persones del mateix sexe. Aquest va ser un dels motius, no l'únic, que em va fer rebutjar la proposta. A més, com et pots imaginar observant la meua trajectòria, la meua ideologia no és precisament la del PP.

Tots aquests moviments van coincidir en el temps amb la teua participació a la sèrie de televisió «El síndrome de Ulises».

Sí. Va ser un treball intens al qual vaig dedicar molt de temps i esforços.

Fa més de 25 anys que estàs al món de l'espectacle i has participat a pel·lícules de cine, obres de teatre, sèries de televisió i debats.

Vaig estudiar art dramàtic i declamació a Tenerife fins als 17 anys, quan vaig deixar la casa familiar per anar a viure a Madrid. Allà vaig fer primer teatre i cafè-teatre, i després Music Hall. Paral·lelament, de manera lenta però progressiva, anava fent incursions al món del cine amb papers petits, i alguns no tan petits, com a *Pepe no me des tormento*, comèdia dels anys vuitanta. De fet, vaig actuar a set pel·lícules.

I les sèries de televisió?

A més de «El síndrome de Ulises», he tingut papers a «Tío Willy», «Periodistas», «Policías» i «El comisario».

De quin treball et sents més satisfeta?

Tinc molt bon record de «Periodistas», on vaig interpretar una dona que simulava un suïcidi per aconseguir allò que perseguia. També a «El comisa-

rio», interpretant a una mare a la qual el seu fill volia assassinar per haver-lo abandonat.

I el teu treball més recent?

He intervingut al videoclip «Imperfecta mujer», del cantant i compositor Víctor Naranjo, on protagonitza la vida d'un nen que aconsegueix convertir-se en dona.

Actriu, militant transsexual, activista política. Quina és la Carla Antonelli que preval per damunt de les altres?

Sóc les tres coses alhora i necessito les tres per sentir-me realitzada. Però cal tenir sempre en compte que les persones que hem estat activistes per una qüestió, més que ideològica, de supervivència davant de l'absència dels nostres drets, com els qui vam patir durant la repressió franquista i postfranquista, sempre ens rebel·lem davant de les injustícies i ens posem del costat del més dèbil. Ho portem a la sang. Carla Antonelli serà sempre una activista, fins a l'últim moment de la seva vida.

El passat 2008 va fer deu anys que un petit grup d'homosexuals de Tarragona decidien crear una associació per reivindicar els seus drets. Va ser l'embrió del que després seria el col·lectiu H₂O, una associació líder a Catalunya en la defensa dels drets i la visibilitat de lesbianes, gais, transsexuals i bisexuals.

per Xavier Nogués
fotografia: Pere Coca

Del Col·lectiu per la Igualtat de Tarragona (CIT) a H₂O

Una dècada de lluita pels drets homosexuals

A mitjans de l'any 1998, persones de diferents col·lectius socials s'unien per reivindicar a Tarragona la creació d'un teixit ciutadà més igualitari i cohesionat, i van fundar el Col·lectiu per a la Igualtat de Tarragona (CIT). Entre els seus membres hi havia un grup d'homosexuals que, poc després de posar-se en marxa el projecte, van començar a reunir-se de forma autònoma a l'habitatge de José Antonio Pérez, conegut entre els seus amics com «Japo», que va ser el primer president d'aquest grup, embrió del que uns anys més tard es convertiria en el col·lectiu H₂O. L'objectiu d'aquest grup de persones homosexuals i transsexuals era, com es pot veure en algunes declaracions a la premsa d'aquell any, «crear un espai on es puguin compartir experiències».

Després de quatre anys funcionant a Tarragona i de reiterades i infructuoses peticions al consistori de la ciutat perquè els cedís un espai, el darrer trimestre de l'any 2002 aquests membres del CIT van iniciar una nova etapa a Reus signant un acord amb l'Ajuntament de la capital de Baix Camp pel qual cada divendres al vespre se'ls cedia una sala de reunions del Centre Cívic Carrilet. Els objectius de l'associació eren el recolzament mutu i la consolidació com a grup autònom, però ja es començaven a plantejar accions per reivindicar els drets de lesbianes, gais, transsexuals i bisexuals (LGTB). Per tal de donar-se a conèixer, van emprendre una campanya de difusió del moviment als diferents centres cívics, a la universitat i, òbviament, als locals d'ambient existents en aquell moment. Aquests anys, la presidència de l'as-

sociació la van ostentar el José Antonio Pérez «Japo» i en Jordi Casadevall.

Un debat que va marcar un abans i un després

El desembre de l'any 2003, en una assemblea general, el CIT es va marcar uns nous i ambiciosos objectius, entre els quals destacava la lluita per «la normalització del fet homosexual» i «contra la discriminació i a favor de la igualtat de drets».

Poc després, el febrer del 2004, quan el país es trobava en plena campanya electoral (es celebraven eleccions al Congrés de Diputats), el CIT va organitzar a la sala d'actes de l'Autoritat Portuària de Tarragona un debat, al qual foren convocats tots els caps de llista de les forces polítiques amb representació parlamentària de la demarcació. Tot i que alguns candidats van delegar en altres membres de les seves respectives llistes, hi van estar presents tots els partits. L'acte va tenir un gran ressò mediàtic i va marcar un abans i un després en la visió del col·lectiu LGTB per part de les forces polítiques del territori.

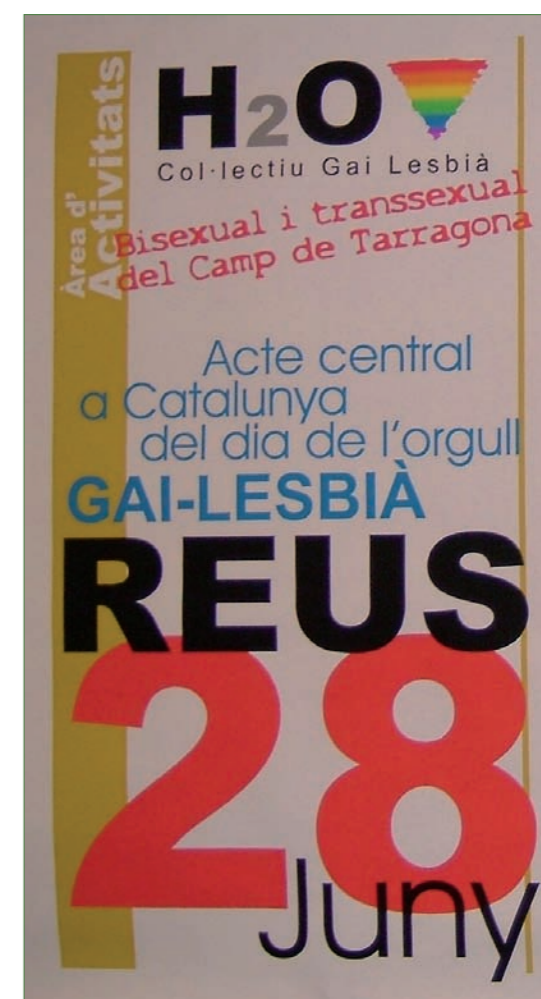
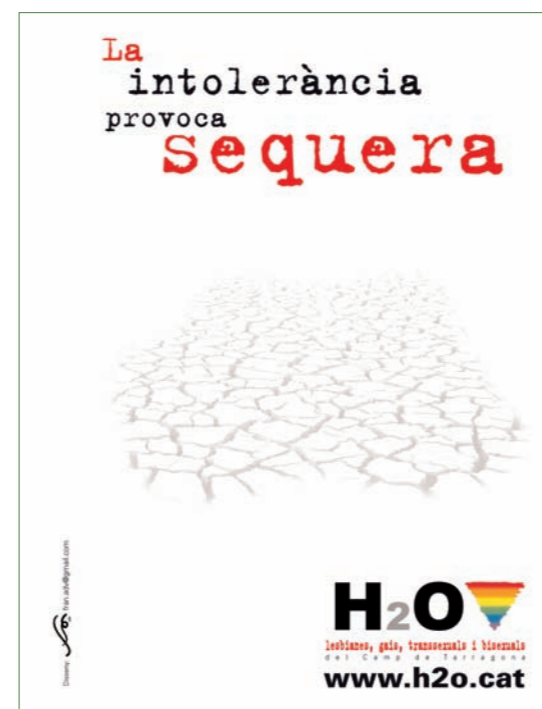
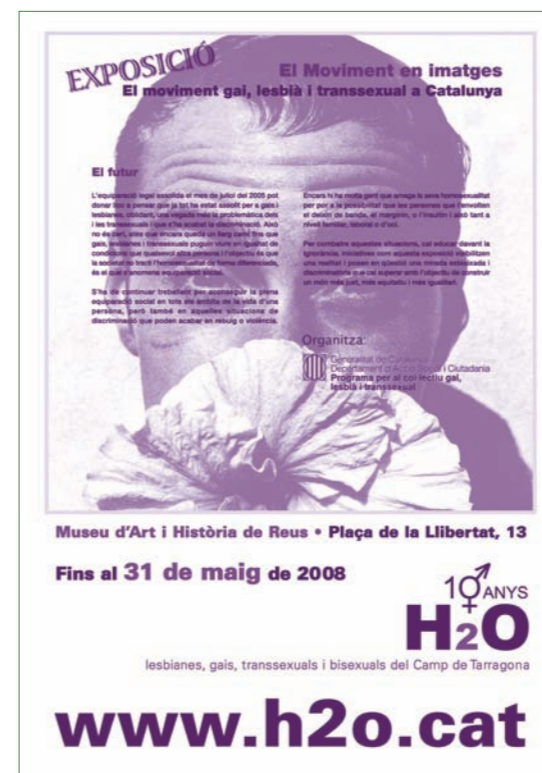
Passats quatre mesos del debat, seguint amb la idea de fer visible la realitat LGTB, es programava un cicle de cinema gai-lesbià a Reus en una iniciati-

va aleshores pionera. La primera projecció va ser el film *A mi madre le gustan las mujeres*. A més, el 28 de Juny, Dia Internacional de l'Orgull LGTB, el CIT va organitzar un dinar de germanor i va impulsar per primer cop a la ciutat de Reus una penjada de la bandera de l'Arc de Sant Martí, símbol del col·lectiu LGTB, en una iniciativa no exempta de polèmica, ja que encara hi havia molts sectors homofòbics que veien amb mals ulls la visibilització de les persones homosexuals.

«Atreix-te a entendre»

Aquest any 2004 va ser molt intens, ja que el 17 de setembre s'organitzava la presentació del llibre *Vidas del Arco Iris*, de Jordi Petit, històric dirigent LGTB. També al mes de setembre tenia lloc una primera experiència de col·laboració entre el CIT i l'empresariat dels locals d'ambient al «Gay Meeting Salou 2004» i naixia la primera experiència radiofònica sobre l'actualitat LGTB: l'emissora Punt 6 Ràdio cedia un espai setmanal a l'associació per emetre el programa *Atreix-te a entendre*, que a dia d'avui encara pot escoltar-se tots els dimecres a la tarda al 99,8 de la FM.

L'octubre de 2004 se celebrava una assemblea general, en la qual es va escollir una nova junta directiva encapçalada per Josep Maria «lñaki» Vázquez i on es

L'Espai Jove de Salut

L'octubre de 2006 H2O va posar en marxa L'Espai Jove de Salut, un punt d'informació on s'assessora i es facilita informació a tots els joves sobre sexe segur, trastorns del comportament alimentari, alcoholisme, drogodependències i afectivitat sexual.

És un espai itinerant que està present a Tarragona, Reus, El Vendrell, Torredembarra, Calafell i altres punts del Camp de Tarragona.

També s'ha creat el programa «Salut on-line», que es realitza a través de pàgines web de contacte.

S'hi pot accedir a través del web salut@h2oweb.org o trucant al telèfon 692.930.204

va acordar canviar el nom de Col·lectiu per a la Igualtat de Tarragona pel d'H2O. L'objectiu principal que es va marcar va ser impulsar la normalització i visibilitat de la realitat LGTB a tot el Camp de Tarragona.

A partir d'aquell moment la presència als mitjans de comunicació i els actes públics es van multiplicar: xerrades a diverses localitats sobre el fet homosexual, organització d'actes pel Dia Internacional contra la SIDA, posada en marxa de la campanya «Sexualitat, ho saps tot?», conferències i debats sobre el projecte de llei de reforma del matrimoni i un llarg etcètera d'activitats que van ajudar a molts homosexuals a sortir de l'ostracisme i l'anonimat en què que es trobaven.

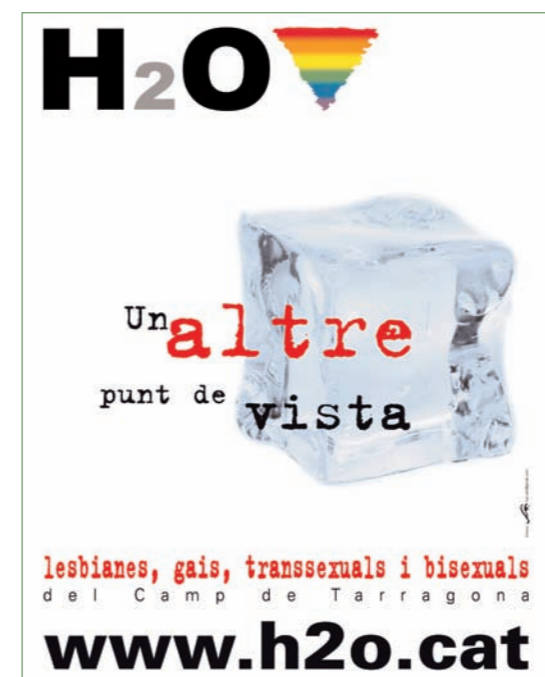
En aquesta llarga llista d'actuacions destaca el treball realitzat conjuntament entre H2O i el Consell Municipal de polítiques per a la Igualtat de Reus durant l'any 2005, com la realització d'una campanya de sensibilit-

zació justament anomenada «Igualtat en la diversitat», un projecte educatiu per explicar a les escoles què és la diversitat sexual, i la creació d'una secció específicament LGTB a la biblioteca pública Xavier Amorós.

Reus, capital homosexual de Catalunya

Però el fet que va marcar sens dubte l'actuació d'H2O el 2005 va ser la manifestació del Dia de l'Orgull LGTB el 28 de juny a Reus, en plena Festa Major, organitzada conjuntament per H2O i la Comissió Unitària 28 de Juny, agrupació d'entitats LGTB de tot Catalunya. Aquell dia més de mil persones es van anar concentrant des de les sis de la tarda a la plaça de la Llibertat per recórrer alguns carrers del centre de la ciutat fins arribar a la plaça del General Prim.

L'ambient era espectacular: banderes dels diferents grups participants, música, consignes, persones jo-

ves, grans, famílies senceres... L'aprovació aquells mateixos dies de la reforma del Codi Civil que per fi aprovava el matrimoni entre persones del mateix sexe i l'actitud intolerant i combativa mostrada per la jerarquia de l'Església catòlica van escalfar l'ambient. L'assistència va superar de llarg totes les expectatives i previsions que s'havien fet. Al final de l'acte, damunt d'una tarima, l'actor tarragoní Oriol Grau, unit en cos i ànima amb el conegut personatge «Palomino», la Luisa Notario, del Col·lectiu Lambda de València, i la Conchi, coneguda activista d'H2O, animaven els participants concentrats en una plaça Prim on ja no hi cabia ni una agulla.

Els premis «Ploma Daurada»

Aquelles mateixes setmanes naixien els premis «Ploma Daurada», que en pocs anys s'han convertit en emblemàtics per H2O i que aquest any 2009 han celebrat la seva quarta edició. Són guardons anuals que premien les persones o institucions que han mantingut un compromís en favor dels drets del col·lectiu homosexual, i també denuncien aquells que han mostrat un comportament homòfob, tot lliurant-los el premi «Ploma de Plom».

El més destacat d'aquests premis és la participació popular, la qual decideix qui es mereix els guardons, ja que cada any el col·lectiu H2O proposa dos o tres

persones a cadascuna de les categories («Ploma Daurada» i «Ploma de Plom») i totes les persones del Camp de Tarragona poden votar en favor o en contra de qui creuen més convenient a través de la pàgina web de l'associació o omplint butlletes de vot situades a llocs estratègics de Reus, Tarragona i altres poblacions. Al final, un cop fet el recompte, es fan públics els noms dels guanyadors.

En els tres primers anys de vida dels premis, la «Ploma Daurada» ha estat concedida a l'aleshores professional de la salut Pilar Pérez, la delegació tarragonina d'Amnistia Internacional i la sèrie de televisió «Ventdelpla». La «Ploma de Plom» se l'han endut el periodista Antoni Coll, el Foro Español de la Familia i Jaume Pujol, arquebisbe de Tarragona. També s'han concedit Mencions Honorífiques a Armand de Fluvià (històric activista homosexual), Xavier Amorós (escriptor), Esther Nolla (presidenta de l'Associació de Mares i Pares de Gais i Lesbianes), Jordi Escoda (periodista), Carla Antonelli (actriu i activista transsexual) i Elisabet Vendrell (presidenta de l'Associació de Famílies Lesbianes i Gais).

Aquesta frenètica activitat duta a terme durant l'any 2005 va ser reconeguda per la Demarcació de Tarragona del Col·legi de Periodistes de Catalunya, que va concedir a H2O el conegut premi «Petxina Oberta».

Una dona al front d'H2O

L'octubre de 2005 una nova assemblea nomenava l'Elena Bolaños presidenta d'H2O. Era la primera vegada a tot Catalunya que una dona liderava una associació on hi militaven indistintament gais, lesbianes, transsexuals i bisexuals. Durant la seva presidència, H2O va seguir lluitant per la visibilització, especialment de les lesbianes i les persones transsexuals, i va passar a formar part de l'organització de «Barraques», on des d'aleshores hi està present amb un estand propi.

Dos anys més tard en Miquel Reverte prenia el relleu al capdavant de l'entitat. Durant aquest període s'ha potenciat la presència d'H2O al teixit social i associatiu de Reus i de la resta del Camp de Tarragona. Avui H2O és visible als principals esdeveniments públics i està present a diversos consells municipals, lluitant sempre per la visibilització i la defensa dels drets i llibertats del col·lectiu homosexual.

Com a part d'aquest procés de visibilització i normalització va néixer fa dos anys la revista COLORS, amb informacions específicament LGTB, però dirigida al gran públic del Camp de Tarragona. Així mateix, la pàgina web d'H2O (h2o.cat) s'ha convertit en un eficaç mitjà d'informació i comunicació amb un nombre sempre creixent de visites i consultes.

Paraula de president

Iñaki Vázquez

Quan vaig ser escollit portantveu, l'equip que formàvem H2O ens vam proposar convertir el col·lectiu i en una associació capaç de lluitar de manera efectiva pels drets de les persones LGTB. Vaig tenir la gran sort de que, durant el meu mandat, fos aprovada la llei que permet el matrimoni entre persones del mateix sexe. Si hagués de destacar un fet d'aquell període, aquest és la manifestació unitària del Dia de l'Orgull LGTB, celebrada a Reus el juny de 2005, organitzada conjuntament per H2O i associacions LGTB de tot Catalunya.

Elena Bolaños

Quan vaig començar a presidir el col·lectiu H2O tenia clar que era el moment de la visibilitat, doncs ja érem «legals» i teníem que ser visibles. H2O volia integrar-se en el teixit associatiu de Reus. Algunes persones auguraven nous brots homofòbics per voler fer-nos presents a la nostra societat, però era la nostra tasca. A més, H2O érem el primer col·lectiu LGTB a Catalunya que tenia una dona al capdavant, i la visibilitat de les lesbianes era més difícil d'assolir que la dels gais.

Miquel Reverte

El primer objectiu que em vaig marcar en ser elegit president va ser seguir potenciant la tasca de «fer visibilitat i normalització» dins el teixit social del Camp de Tarragona en general i, particularment, a la ciutat de Reus. El segon ha estat apropar H2O a les persones transsexuals oferint a aquest col·lectiu tot el nostre suport per ajudar a vèncer els recels existents envers els mateixos, tant de la societat en general com dins el propi grup de persones homosexuals.

Les formes de conèixer gent van evolucionar amb l'arribada d'Internet, ja que a partir d'aleshores va ser més fàcil entrar en contacte amb persones homosexuals a través de la xarxa, tan fàcil que fins i tot ja no calia ni sortir de casa. Però el món virtual s'ha estès tan i tan ràpidament, que s'ha perdut l'anonimat inicial amb què es començava una relació o un contacte.

Homosexuals virtu@ls

per Robert Bonet

No hi ha dubte que Internet i les noves tecnologies han revolucionat el món i han canviat en molts aspectes la manera de relacionar-nos. Des de xats telefònics o anuncis de contactes a la premsa fins als portals webs de perfils, hi ha tot un ventall de possibilitats i vies de contacte.

Els xats, tant telefònics, com via SMS o per Internet, funcionen en àmbits públics, amb llistes d'usuaris dins de diferents *chatrooms* (sales de conversa) temàtiques i on l'usuari s'inventa un pseudònim o *nickname*. Allà es pot llançar un missatge general i passar a una conversa en privat amb usuaris indivi-

duals. Aquesta forma d'entrar en contacte amb altres facilita les coses a persones que són particularment tímides i que així poden conèixer algú mitjançant l'anonimat.

Entre els més populars dins la xarxa està el portal Chueca (www.chueca.com), que té sales categoritzades per tipus de relacions, per temàtiques específiques o per zona geogràfica (entre elles Catalunya, però no Tarragona en concret). També es pot fer servir la webcam i la videotrucada per completar l'experiència i eventualment quedar per conèixer-se.

- www.chueca.com
- www.gaydarboys.org
- www.gaydargirls.com
- www.bakala.org
- www.sexyono.com
- www.hegoak.com
- www.gayromeo.com
- www.badoo.com
- www.zenkiu.net
- www.bearwww.com
- www.lesbiana.es
- www.opcionbi.com

Una altra cosa són els portals de perfils. Si abans les agències matrimonials buscaven semblances entre les persones, ara, amb Internet, és el propi usuari qui pot dissenyar el seu perfil i buscar el que més l'interessa. És tan senzill com registrar-se, omplir el propi perfil amb les dades que es vol donar a conèixer i, opcionalment, penjar-hi fotografies d'un mateix. En dos minuts ja es poden enviar missatges als perfils desitjats i rebre'n d'altres perfils. També n'hi ha de temàtics, per totes les tendències sexuals i tots els àmbits. Els més populars són Gaydar (www.gaydarboys.org per a nois; www.gaydargirls.com per a noies) i Bakala (www.bakala.org), aquest darrer amb un camp geogràfic específic per a Tarragona, però, de la mateixa manera que passa amb els xats, n'hi ha molts d'altres.

Per a altres referències podeu consultar les pàgines web següents: www.sexyono.com, www.gayromeo.com, www.badoo.com, www.zenkiu.net, www.bearwww.com, www.lesbiana.es, www.hegoak.com, www.opcionbi.com.

La massificació de la xarxa

Ara bé, els temps estan canviant, i la massificació en l'ús d'Internet ha fet que apareguin el que per a

alguns són desavantatges. Mantenir l'anonimat als xats és cada cop més difícil per la recurrència dels propis usuaris. A més, l'interès per la visibilització i normalització de la realitat LGTB per part del propi col·lectiu homosexual i transsexual ha provocat que l'oferta lúdica i cultural específica (bars, discoteques, llibreries, conferències, festes, debats, etc.) hagi crescut considerablement, i s'hagin obert noves plataformes per conèixer-se i relacionar-se.

En conseqüència, Internet s'ha convertit en una eina més, però no en la principal, i l'afluència a xats i perfils s'ha reduït considerablement. A més, amb l'aparició de la cultura «live» als programes de xarxes socials (*live msn*, facebook, twitter, myspace, etc.), els usuaris poden ser molt més transparents dins de la «net».

En general, l'usuari d'avui, a diferència del de fa tres o quatre anys, prefereix la transparència a l'anonimat, la naturalitat en comptes de l'exageració, i li agrada més conèixer de primera mà el dia a dia d'una persona com ell mateix que el relat més o menys fantasiós de com és aquesta persona.

Bullying homofòbic a les escoles

per Humbert Burcet
fotografia: Iban Cosconera

«Don't be a bully, be a buddy» (no siguis un matón, sigues un col·lega). Amb aquest eslògan els alumnes de la Champion School, a Bugbrooke, un petit poble del nord de Gran Bretanya, fan front a l'assetjament escolar, un problema que, per desgràcia, es dona des dels poblets més petits a les ciutats més grans d'arreu del món. Aquest assetjament, anomenat popularment *bullying*, afecta a molts homosexuals adolescents, víctimes del rebuig de companys seus amb ambients familiars homòfobs.

El *bullying* és el que tradicionalment s'ha conegut com assetjament escolar entre iguals. Consisteix en el suplici i la persecució metòdica, mecanismes amb els quals l'agressor empeny la seva víctima cap a la marginació i l'escarni social del seu entorn més immediat: la classe. El subjecte víctima del *bullying* acaba aterritzat pel fet d'anar a l'escola, cosa que pot provocar depressions i seqüeles psicològiques o fins i tot tenir un final fatal.

El procés acostuma a començar en l'estadi de la prepubertat i entrada l'adolescència, i es pot allargar fins als últims cursos de l'institut. L'objectiu de qui practica l'assetjament és sotmetre i reduir la víctima per satisfer la seva necessitat de domini i lideratge. Sovint l'agressor s'envolta d'un grup que

li dona suport i converteixen la víctima en un boc expiatori.

La manipulació social del grup assetjador pot fer que altres companys de classe s'afegeixin involuntàriament a l'assetjament. Aquest grup crea una imatge negativa de la víctima fins aconseguir que tot el que diu o fa, o deixa de dir o fer, es converteixi en motiu d'escarni, la qual cosa fa percebre la víctima a la resta de la classe com a mereixedora d'aquesta exclusió.

Els agressors acostumen a tenir una manca d'empatia, que no els permet posar-se en la posició de l'altre, i mostren una completa insensibilitat al patiment de la víctima. Els experts atribueixen diverses causes al *bullying* actual: una educació familiar cada cop

més permissiva que no explica que els drets d'un mateix han d'harmonitzar-se amb els dels altres; un entorn escolar on el clima de convivència està poc assentat i no existeixen pautes de disciplina; i uns mitjans de comunicació, especialment la televisió, amb programes violents que causen en els nens insensibilització davant la pròpia violència i els mostren models brutals de conducta.

Reaccionar davant dels assetjadors

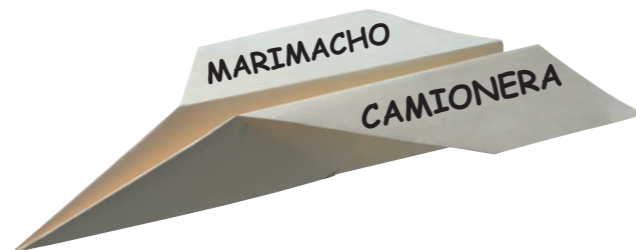
Entre els diferents tipus de *bullying* hi ha el que afecta molt directament a adolescents que, en la recerca de la seva identitat afectivo-sexual, s'intueixen homosexuals o transsexuals. El silenci és allò que més caracteritza a la víctima del *bullying* homofòbic, ja que a l'adolescent li és molt difícil comunicar les raons de l'assetjament a amics, professors o família quan encara està intentant entendre's a sí mateix. És molt dur assumir i denunciar que t'estan agredint per ser gai o lesbiana quan encara estàs descobrint què és tot això.

L'homofòbia no afecta sols els gais, lesbianes, bisexuals i transsexuals (en aquest cas l'aversion també es coneix com a transfòbia), sinó també aquelles persones a qui s'associa amb el col·lectiu LGTB o que no encaixen en els rols tradicionals de gènere. L'amanerament acostuma a ser motiu de burla, amb imitacions forçades, sobrenoms, ridiculitzacions i burlas en el context de la classe.

Aquest assetjament sovint es dona combinat amb altres característiques, com poden ser portar ulleres, estar gras o ser un/a *empollon/a*. En Dani, un jove estudiant de Reus, explica la seva experiència: «Al principi de la ESO es ficaven amb mi perquè era grassonet, i després perquè tenia una mica de *ploma*. La cosa va continuar fins a finals de la ESO i un dia em van espitjar. M'hi vaig tornar. La professora em va cridar l'atenció però a partir d'aquell moment l'assetjament va parar».

Segons la psicòloga d'un centre de secundària de Tarragona, entre iguals sempre ha existit assetjament a les escoles, però ara per fi se li dona importància. I apunta: «Quan la víctima és capaç de reaccionar, els assetjadors tenen el camí perdut». Així, la demostració de força per part de la víctima és un pas important per tal de sortir del cercle viciós de l'assetjament escolar.

El mediador de conflictes

Als centres escolars, en cas de detectar assetjament, s'aplica, o s'hauria d'aplicar, el Reglament de Règim Intern que governa cada institut. Els professors, i especialment els tutors, han de vetllar pel bon funcionament de les seves aules i ajudar qual-sevol alumne que pugui tenir algun tipus de problema per assetjament escolar.

A Tarragona hi ha un centre de secundària (ESO) que està implantant diversos tallers per potenciar diferents habilitats socials entre els alumnes, com l'autoestima i l'empatia, la manca de les quals (l'autoestima en el cas de la víctima i l'empatia en el de l'assetjador) constitueix el principal motiu de l'assetjament escolar. També ha incorporat la figura del mediador de conflictes entre els propis estudiants, que està resultant una eina efectiva a l'hora de resoldre els problemes de convivència entre l'alumnat. Tot i així, a l'hora d'abordar el tema de l'assetjament homofòbic es produeix un incòmode silenci, i és que actualment es parla d'assetjament escolar per una banda i de violència homofòbica per una altra. A la gran majoria d'escoles el *bullying* homòfob encara no té un tractament específic.

Per evitar-ho cal potenciar iniciatives com xerrades als centres sobre diversitat sexual. El col·lectiu H₂O ja n'ha fet algunes a través de l'Espai Jove de Salut (veure pàg. 8) a Reus, Tarragona, Torredembarra, Altafulla i altres poblacions del Camp de Tarragona; Lluís Romero, el seu responsable, explica: «Una de les maneres de fer front al *bullying* homòfob és treballar sobre la conscienciació de la diversitat sexual fent tallers d'educació afectivo-sexual als instituts». La feina feta fins ara ha estat molt ben acceptada pels alumnes i segons el Lluís Romero se n'haurien de fer més.

Millor «col·lega» que «matón»

Per la seva part, Jordi Querol, animador sociocultural i estudiant de Pedagogia a la Universitat Rovira i Virgili, ha dissenyat un projecte que pot ajudar educadors i gabinets psicopedagògics a tractar el tema de la diversitat LGTB i la normalització dins l'àmbit escolar: «Amb aquest projecte pretenc oferir un recull de diversos recursos pedagògics, com guies, vídeos, activitats, dinàmiques, jocs o tallers que siguin útils i ajudin a la normalització i difusió de la diversitat sexual dins l'àmbit educatiu, i al mateix temps que els alumnes destinataris entenguin la diversitat com un aspecte positiu i integrador en la societat».

En contra del *bullying* també actua el Programa LGTB de la Generalitat, que vetlla per l'eliminació de referències heterosexistes dels llibres de text i intenta, en contacte amb la comunitat educativa, eliminar riscos d'aïllament i perpetuació d'un model que pugui generar prejudicis contra l'homosexualitat i la transsexualitat.

Combatre el *bullying* no és una tasca que correspon tan sols als protagonistes de l'assetjament escolar. L'única manera efectiva de fer-hi front és intervenir de forma simultània des de diferents àmbits: escola, família, mitjans de comunicació, etc. En el cas del *bullying* homòfob són necessaris nous recursos educatius i promoure un canvi de mentalitat en els alumnes a fi que es decideixin a denunciar l'assetjament. També és necessària la formació específica del professorat en resolució de conflictes. Gràcies a tot això s'aconseguirà que el *bully* es torni un *buddy*, o el que és el mateix, que el *matón* o *matona* de torn acabi per adonar-se que ser *col·lega* és una molt millor opció.

Transitar entre gèneres

Una aproximació a la realitat trans

Transsexualitat, transgenerisme i intersexualitat són tres termes que mostren les diferents cares de les variacions de sexe i de gènere i que suposen un profund qüestionament de les estructures binàries de la representativitat dona/home sobre les quals es basen la majoria de societats actuals.

per Sandra Marcos

L'Àlex i la Glòria fa poc van tenir una nena. Són pares primerencs i la il·lusió d'aquest infant els porta a fantasiejar sobre el seu possible futur. A la Glòria li agradaria que fos una gran esportista, fruit de la seva passió per l'esport i, en els seus afany competitiu, pensa que arribarà a ser una bona enginyera aeronàutica... O potser no era així la cosa? Tornem-ho a provar. La Laura i la Lúcia esperen una criatura. Segons les últimes ecografies,

serà un nen i la família i els amics ja els han començat a obsequiar amb detalls com roba, de tonalitats on domina el blau, i joguines diverses, com una moto de peluix. Elles, gairebé de manera inconscient, ja s'estan imaginant un futur per aquest fill tant desitjat. «Que estudiï el que vulgui», pensen, però preferirien que estudiés una enginyeria informàtica a que fes literatura comparada, perquè creuen que tindrà més sortides labo-

ral però, sobretot, degut a l'experiència que elles han viscut, perquè els fa por que se'l titlli de «marieta».

Aquestes expectatives del que ha de fer o com es comportarà algú en funció del seu sexe són el que conforma el que s'anomena gènere d'una persona. Tots som una barreja de biologia i cultura, i des de l'instant en què naixem, estem involucrats, de forma involuntària, en el procés d'aprenentatge i perpetuació de les normes de gènere, que se'ns inculcarà de forma diferenciada segons si hem nascut mascles o femelles, normes que contribueixen a les desigualtats i discriminació per gènere que avui tractem d'eradicar.

Però, què passa quan no ens trobem en cap d'aquestes dues categories, ja sigui perquè els nostres genitals són ambigus (intersexualitat), perquè no encaixem en el corsé genèric que se'ns imposa (transgenerisme) o bé perquè el nostre sexe ens és estrany (transsexualitat)?

La transsexualitat

Trans- és un prefix llatí que expressa canvi, fluctuació entre dos estats. La paraula i el concepte transsexualitat generen desconcert, confusió i rebuig. Generalment, es té una imatge errònia, superficial i amb molts prejudicis d'algú que respon a la definició de transsexual. Quasi sempre es pensa en una persona nascuda mascle que, per capritx o bé per un desig incompès, fa una transició a femella, amb operacions de diferent consideració i que es dedica al món de la faràndula o de la prostitució.

En contra del que pensen alguns, la persona transsexual ho és, conscientment o no, de petita. Moltes

vegades, ben aviat l'infant ja comença a reivindicar que ell és un nen o una nena, independentment del que li diguin els altres; moltes vegades, això que en un principi pot semblar un joc infantil, es transforma en desconcert i preocupació quan, sobretot a l'adolescència, la reivindicació del sexe psicològic i el rebuig del sexe físic i imposat es tornen més punyents. Tot i així, cada persona té el seu propi procés personal de presa de consciència i, en algunes ocasions, no és fins ben entrada l'edat adulta que un comença a adonar-se de quina és la seva realitat.

Un cop s'ha pres consciència de la no adequació als paràmetres predominants (home masculí, dona femenina), la persona, segons les seves necessitats, pot adoptar certes mesures o triar un o altre camí, un dels quals consisteix en sotmetre's a un tractament hormonal i a una operació de reassignació.

Actualment, gràcies a l'aplicació de la Llei d'Identitat de Gènere, s'han aconseguit certs avenços per a les persones transsexuals, com el canvi de nom al DNI sense haver de passar per una operació de reassignació genital, malgrat que encara cal que hi hagi un diagnòstic de «disfòria de gènere» emès per un metge o psicòleg clínic. Però, com comenta la Marta Salvans Solé: «La discriminació encara és present en tots els àmbits de la societat: rebuig familiar, desconeixement dels professionals de la medicina, discriminació laboral, despreci en locals públics i en estaments religiosos, etc.».

Una de les reivindicacions dels col·lectius és la despsiquiatrització de la transsexualitat, tal i com ja s'ha

proposat recentment a França, és a dir, aconseguir que es reconegui que la transsexualitat no és una malaltia.

De vegades es diu que la transsexualitat és una «homosexualitat extrema», però aquesta creença es deu a una confusió de conceptes, doncs l'homosexualitat fa referència a l'orientació afectivo-sexual i no a l'expressió o a la identitat sexual i de gènere. De fet, una persona transsexual pot ser, al seu torn, homosexual, bisexual/pansexual o bé heterosexual.

Degut a la greu discriminació social i laboral que pateixen les persones trans, especialment les transsexuals femenines, algunes d'elles es veuen abocades al món de la prostitució per tal, no només de finançar les diferents operacions de reassignació sexual, sinó per simple supervivència. La societat, per incomprensió, exclou les persones transsexuals i després condemna hipòcritament aquelles que es dediquen a la prostitució quan tampoc se'ls ha donat una altra oportunitat, demostrant així la poca legitimitat moral de la societat. La Carla Antonelli (veure pàg. 4) acusa aquells que consideren reassignació sexual un capritx: «Si la transsexualitat és un capritx, maleït el capritx». Per la seva part el grup «Guerrilla Travolaka» comenta: «Si l'aspecte d'una persona és prou normatiu, aquesta té més possibilitats d'aconseguir una millora laboral, però no si és marcadament androgina o trans».

El transgenerisme

Actualment, sota l'etiqueta trans s'engloben una sèrie de moviments (transsexualitat, transgenerisme, intersex, etc.) que trenquen les normes de la representació del sexe i del gènere, unes normes totalment bipolars al món occidental: dividim la societat en homes i dones, conferint a cadascú uns comportaments i interessos exclusius (i d'aquí en derivem la falsa i interessada guerra de sexes), però això és simplificar de manera exclouent una realitat complexa.

Segons la Guerrilla Travolaka, «Hi ha tantes definicions de transsexualitat, transgenerisme i intersexualitat com persones susceptibles d'identificar-se així». A més, «la diferència entre transsexualitat i transgenerisme és que la primera és molt més mèdica i biològica. La paraula transsexual fa referència a un nivell físic, mentre que transgènere o fa a un nivell social. La transsexualitat és un procés mitjançant el qual una persona comença a viure amb el gènere que no se li pressuposa per sexe i el que fa és adaptar el seu cos a aquest gènere, passant per hormonació, operacions, etc. I el transgènere és aquella persona que transita entre els gèneres».

Avui, una persona transsexual que decideix adaptar el seu cos al sexe i gènere que sent propi, ha de passar per una sèrie de processos medicalitzats en el següent ordre: atenció psicològica i psiquiàtrica en una unitat d'identitat de gènere, hormonació

Per al nen !

glossari trans

Gènere

Conjunt de característiques psicològiques, socials i culturals, socialment assignades a les persones en funció del seu sexe. Aquestes característiques són històriques, es van transformant amb el temps i varien segons la localització geogràfica, així, per tant, són modificables.

Identitat

Fa referència amb allò amb què ens identifiquem com a persones.

Identitat sexual

Sentiment d'una persona de pertinença a un determinat sexe, independentment del gènere, que se li atribueixi. Habitualment la identitat sexual concorda amb el gènere de l'individu, però pot no ser així en la transsexualitat i la intersexualitat.

Identitat de gènere

Fa referència a com ens presentem davant dels altres, davant de la societat, és a dir, quins rols socials adoptem.

Intersexualitat

Es dona quan un individu presenta uns genitals externs de forma ambigua o bé una variació cromosòmica (XXY, XXX, etc.). Pot posseir, per exemple, obertura vaginal que pot estar parcialment fusionada, un òrgan erèctil (penis o clítoris) més o menys desenvolupat i amb ovaris o testicles que solen ser interns. La intersexualitat no s'acompanya d'una orientació sexual ni d'una identitat sexual, unívocues, de manera que fer un canvi forçat (quirúrgic) dels genitals ambigus per tal de poder-los assignar un determinat sexe social pot generar a la persona intersexual importants conflictes sexuals i psicològics futurs.

Orientació afectivo-sexual

Fa referència al sexe del subjecte objecte del nostre desig eròtic i afectiu, és a dir, a qui ens agrada. L'orientació afectiva i sexual pot ser:

- **Homosexual** Orientació afectiva i sexual cap a les persones del mateix sexe. S'anomena **lesbiana** a la dona que es sent atreta cap a altres dones, mentre que l'home que es sent atret per un altre home s'anomena **gai**.
- **Bisexual** Orientació afectiva i sexual cap a una persona de qualsevol d'ambdós sexes.
- **Pansexual** Equivalent a la bisexualitat però entenent que no hi ha només dos (bi-) sexes o gèneres. Es tracta de l'orientació afectiva i sexual cap a una persona independentment del seu sexe o gènere.
- **Heterosexual** Orientació afectiva i sexual cap a persones de diferent sexe.

Sexe

Conjunt de característiques físiques, biològiques i corporals amb què neixen les persones. Segons la dotació genètica, el sexe biològic es divideix en:

- Femella (XX)
- Mascle (XY)
- Intersexual (XXY, XYY, etc.)

Transsexual

Persona que té la consciència de pertànyer a un sexe diferent al qual ha nascut.

Transgènere

Persona que transgredeix les normes de gènere assignades a un o altre sexe i les adopta i combina al seu gust. El transgenerisme és una identitat fluctuant entre ambdós pols (masculí-femení), que no està d'acord amb aquesta classificació dual.

(que durarà tota la vida), viure durant un temps amb el sexe i gènere que es reivindica (fase que s'anomena test de vida real) sota seguiment, i, posteriorment, diverses operacions quirúrgiques si escau. Al finalitzar el procés perpetua el sistema binari de gèneres i sexes, malgrat suposar inicialment un fort desafiament a aquesta estructura.

En canvi, una persona transgènere, o senzillament trans, desafia directament l'estructura d'aspectes i de comportaments binària, adoptant els trets i característiques físiques i suposadament de caràcter de cada un dels sexes i gèneres sense cap tipus de restricció. En aquest sentit, el gènere es una línia en la qual ens podem anar situant en diferents punts al llarg de la vida.

La intersexualitat

I què són els intersexuals? Segons la Guerrilla Travolaka: «La intersexualitat és una paraula mèdica que defineix uns cossos que no s'adapten a la norma masculina o femenina. Són cossos *a priori* inclassificables, dubtosos, ambigus, i se'ls adapta als estàndards imperants quan aquestes persones encara no poden decidir per sí mateixes». Quan neix una criatura intersexual que no respon als paràmetres generals, com pot ser tenir un clítoris molt gran o un penis petit, s'acostuma a intervenir quirúrgicament, perquè el nadó s'adapti a una construcció social, la de la dualitat sexe/gènere.

Com a terme mèdic, la intersexualitat, encara que desconeguda, té una connotació negativa, en el sentit de mereixedora de llàstima i de caritat, pel fet de ser un estat no desitjat a priori. Per Mauro Cabral, activista intersex, «Entrem al gènere a través d'una profunda violència que ens diu qui o què som, perquè el gènere tal com l'entén la societat és violència.»

Un nou vocabulari

Queda molt per fer per aconseguir la despatologització i el tractament adequat de les variacions de sexe i de gènere. És una tasca social en la qual tothom ha de prendre part. Segons la Guerrilla Travolaka, «Cal prendre consciència de les normes

socials que anem inculcant, especialment als infants, aprenent a veure-les, a identificar on neix el conflicte».

És necessari reinventar un vocabulari íntegre, tractant de parlar sense definir masculí o femení. I en l'aspecte legal s'ha de començar a qüestionar si n'hi ha prou amb les dues categories dona/home o bé si cal una tercera categoria jurídica.

També es necessari, segons la Guerrilla Travolaka, «Prendre algunes mesures, com visibilitzar les identitats no normatives i deixar d'amagar tot allò que s'escapa de la norma home/dona; visibilitzar que això és una norma social, no una realitat única; cal fer una revisió de la ciència i del sistema psiquiàtric, i cal vigilar un llenguatge que és sexista i tendencios».

L'home al laberint

El descobriment de la nova masculinitat

per Aureli Fernández
 fotografia: Saray Martínez

Tot i que les definicions de masculí i femení ens puguin semblar molt «naturals», no són més que invencions socials destinades a fixar un ordre determinat de poder en la societat. El concepte de masculí va ser construït en el seu dia com a oposició al de femení. En aquesta oposició el masculí inclou el mascle, tot allò racional i la negació de l'emotivitat. Aquesta construcció era funcional en un sistema social on l'home aportava el sosteniment econòmic de la llar, mentre que la dona-mare, s'ocupava del sosteniment logístic (neteja, cuina, etc.) i afectiu de la llar. És a dir, l'estructura familiar i social es basava en un sistema jeràrquic on vivien dues «categories»: un patriarcat econòmic, superior, i un matriarcat afectiu, inferior.

Però els temps i la gent canvien, i en els darrers cent anys les dones s'han anat incorporant al sistema educatiu primer i a l'econòmic després. Aquest canvi ha fet que la dona reclamés el seu lloc a la societat, tot qüestionant la suposada superioritat masculina. I si les dones poden estudiar i treballar, és lògic pensar que els homes poden fer la neteja, la cuina o donar suport afectiu a la família.

Cap feina correspon a un gènere

Som diferents la dona i l'home? Cal comportar-se d'una manera determinada pel fet d'ésser home o dona? Fins fa ben poc molts creien que sí; segons Daniel Gabarró, psicopedagog i mestre dedicat a l'estudi de qüestions de gènere, «Tot i que les simplificacions entre masculí i femení ens deixen més tranquils ja que ens aporten certesa, generen conflictes de magnituds insospitades».

Avui cap feina és exclusiva d'un sol gènere, però quan els qui fins ara han estat en una posició de superioritat volen mantenir una situació per la força sorgeix el conflicte. Quan això passa, es produeixen pugnes socials, manifestades quasi sempre en violència de gènere,

lesbofòbia, homofòbia i transfòbia, és a dir, actes agressius contra tot allò que posa en qüestió el rol del mascle dominant i molt «masculí».

La pèrdua d'un monopoli

Així les coses, l'home es troba en un laberint. Per una banda té una història apresa, un passat on existia una diferenciació de rols home/dona, i per altra banda viu una nova realitat a la qual s'ha d'adaptar. Al segle XXI l'home ja no té el monopoli del sosteniment familiar i ha de reconèixer que és tan vulnerable com la dona i que necessita exterioritzar les seves emocions.

És necessari educar les noves generacions per tal que aprenguin a viure amb naturalitat en un realitat

Conceptes relacionats amb els rols masculí/femení

MASCULÍ

Activitat
 Força
 Duresa
 Empenta
 Invulnerabilitat
 Pensament
 Racionalitat
 Càstig
 Exigència
 Provisió
 Impuls
 Coratge
 Resistència
 Ira
 Exterioritat
 Manar
 Reflexió
 Ordenar

FEMENÍ

Passivitat
 Debilitat
 Sensibilitat
 Contenció
 Fragilitat
 Sentiment
 Emoció
 Recompensa
 Protecció
 Atenció
 Repòs
 Prudència
 Nutrició
 Comprensió
 Interioritat
 Convèncer
 Intuïció
 Demanar

Durant molts segles, la societat basada en la família tradicional va marcar uns rols molt clars per a homes i dones, amb un clar domini dels primers i una situació d'obediència de les segones. Però les reivindicacions de les dones, cansades d'estar sotmeses, junt amb les de les persones del col·lectiu de lesbianes, gais i transsexuals que reclamen i expressen noves identitats de gènere, han posat en qüestió el paper tradicional de l'home.

canviant; al cap i a la fi, l'únic permanent és el canvi. A l'escola els/les alumnes han d'aprendre a resoldre els conflictes mitjançant mètodes no violents.

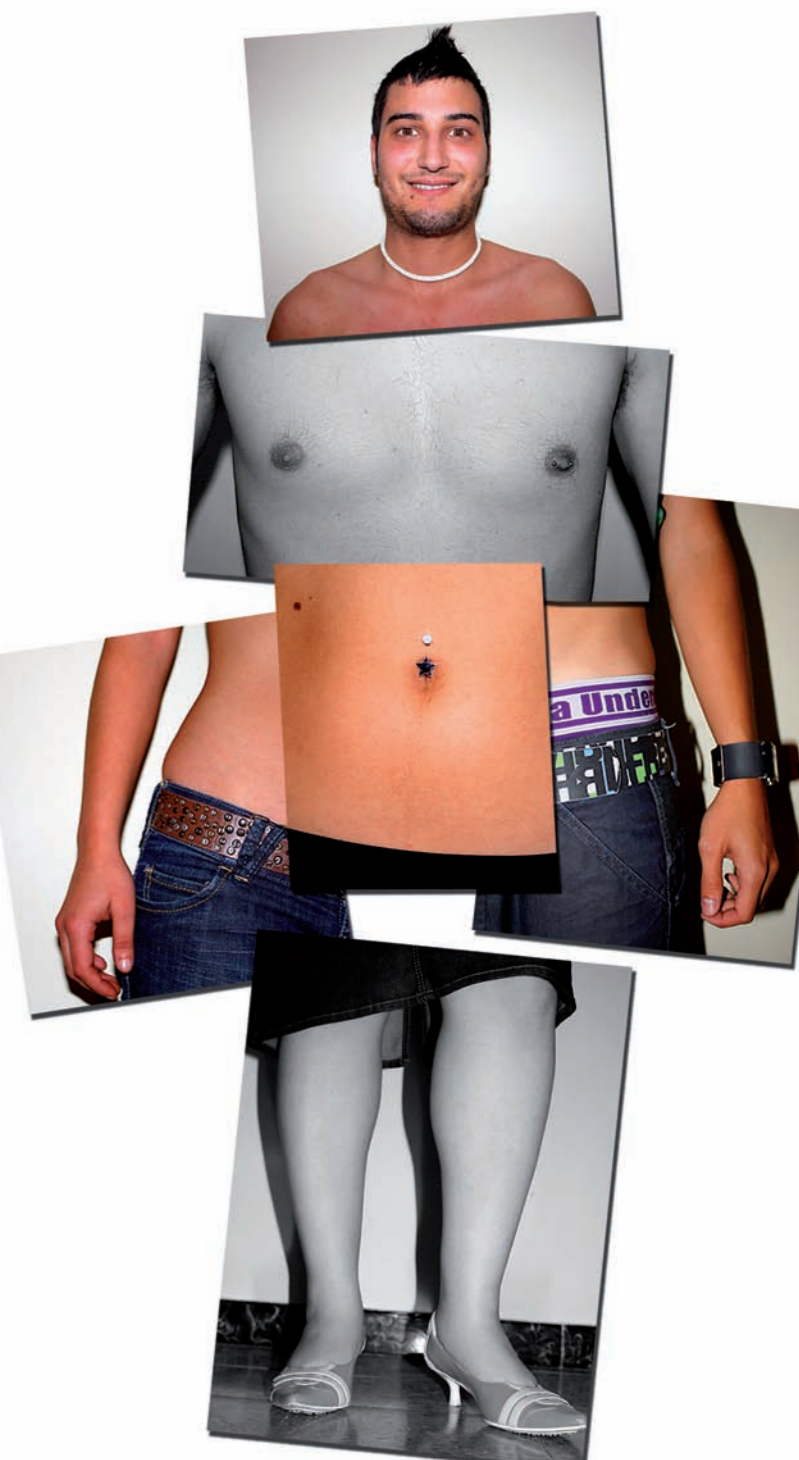
Fa més d'una dècada l'excalcalde de Bolonya, Walter Vitali, es va convertir en un pioner en afirmar: «La violència sexual no és un problema de les dones sinó de la sexualitat masculina, i només podrà ser combatuda conjuntament per homes i dones. La violència sexual viu en el context d'una cultura i d'una identitat masculista històricament assentada, transmesa a través de models culturals i traduïda a conductes concretes. Hi ha una responsabilitat de gènere i mai no ho hem dit».

La reconstrucció d'una identitat

Aquest nou model de masculinitat, imprescindible per assolir una societat més igualitària on desaparegui el conflicte per la identitat de gènere, no ha d'interessar només a col·lectius LGTB. Per sort hi ha grups d'homes (Associació Homes per la Igualtat de Gènere, Hombres por la Igualdad de Jerez de la Frontera, Grupo de Hombres de Sevilla, Grupo de Hombres contra la Violencia de Managua, per posar alguns exemples), constituïts majoritàriament per «heterosexuals practicants», que defensen aquesta nova concepció de relacionar-se amb el món.

Del que es tracta és de trencar la visió blanc-negre, home-dona i reconèixer que hi ha molts matisos i que a través d'un canvi de valors, actituds i comportaments dels homes, no masculistes, es poden construir relacions de gènere basades en la justícia i la igualtat.

És interessant que la gent comenci a tractar la masculinitat amb la mateixa naturalitat que ho fa amb altres temes. La reconstrucció de la identitat masculina és, com diu el Daniel Gabarró, «Una necessitat política per a una igualtat vertadera». Mai no acabarem amb la violència de gènere si no eduquem per a la igualtat.

Amb els avenços legislatius i socials dels darrers anys, les persones homosexuals del nostre país poden expressar-se amb llibertat i poden denunciar actituds homòfobes. Això passa aquí i a alguns països d'Europa que han elaborat lleis a favor de la igualtat i en contra de la discriminació gai. Però, ser lesbiana, gai, bisexual o trans al nostre continent és el mateix que ser-ho a l'Amèrica Llatina? Allà alguns estats han seguit tímidament aquestes passes, però en molts d'altres les persones LGBT segueixen essent estigmatitzades i perseguides.

Amèrica ja tira?

Els colors del mapa LGTB a l'Amèrica Llatina

per Periodista d'armaris
fotografia: Saray Martínez

Països cap a unes lleis més justes

Estats com Panamà, Equador, Xile, Puerto Rico i Nicaragua han modificat les lleis que penalitzaven l'homosexualitat. A Panamà es va reformar una norma del *Código Sanitario* que penalitzava la «sodomia» (nom amb què s'aludia les relacions sexuals entre homes el 1973). A l'Equador fins el 1997 el Codi Penal condemnava les parelles homosexuals amb presó de quatre a vuit anys. A Xile el 1998 es va modificar l'article del *Código Penal* que castigava la «sodomia».

A Puerto Rico el 2003 es va aprovar el nou Codi Penal, que va legalitzar l'homosexualitat, doncs fins aleshores estava penalitzada. Fins fa poc Nicaragua era un dels països de l'Amèrica Llatina que mantenia l'homosexualitat com un delictes i la castigava amb condemnes d'un a tres anys de presó. El nou codi penal, que va entrar en vigor el març del 2008, ja no la considera il·legal. A més, a Nicaragua s'ha prohibit, mitjançant una llei, la discriminació en els llocs de treball per l'orientació sexual.

El 2008 també hi ha hagut progressos a Panamà i Uruguai. Mentre que a la majoria de països de l'Amèrica Llatina els actes homosexuals són legals des de fa temps, no va ser fins l'any passat, el 2008, que també es van legalitzar a Panamà. I a l'Uruguai el gener del 2008 es va aprovar una llei d'unions civils que ofereix a les parelles del mateix sexe alguns dels drets del matrimoni.

Durant aquest any 2009 també hi ha hagut avenços a Bolívia i Colòmbia. A Bolívia, des del passat mes de gener, la Constitució prohibeix la discriminació basada en l'orientació sexual. A Colòmbia han entrat en vigor lleis d'unions civils que ofereixen a les parelles del mateix sexe molts drets del matrimoni.

Molts casos d'homofòbia impunes

Però, malgrat tot, encara hi ha molts casos d'homofòbia. Segons informa Amnistia Internacional, el 2007 els drets humans de les persones LGTB a Amèrica continuaven vulnerats al Carib i a l'Amèrica Central, on seguien vigents lleis discriminatò-

ries que penalitzen les relacions entre persones del mateix sexe.

A més, la pròpia Amnistia Internacional denuncia les agressions que va patir Donny Reyes, dirigent d'Arco Iris, organització LGTB d'Hondures, que el març del 2007 va ser detingut per la policia sense cap motiu. A la comissaria un dels agents va dir als altres detinguts: «Aquí els porto una princeseta, ja saben què han de fer». A continuació els detinguts el van esbatussar i violar. Organitzacions LGTB d'Hondures han denunciat que unes 200 persones homosexuals o transsexuals van ser assassinades en aquest país entre 1991 i el 2003. Pocs casos d'aquests homicidis s'han registrat oficialment com crims d'odi i molt pocs han estat investigats o s'ha aconseguit dur davant de la justícia els seus responsables.

El mateix Donny Reyes va estar a Tarragona la primavera del 2008, convidat per Amnistia Internacional per denunciar internacionalment la situació de discriminació d'homosexuals i transsexuals a Hon-

dures. Arrel d'aquesta visita, el col·lectiu H2O va iniciar una estreta col·laboració amb l'associació Arco Iris i el passat estiu membres d'H2O es van desplaçar a Tegucigalpa, capital hondurenca, per veure sobre el terreny la situació i endegar campanyes en la lluita pels drets de les persones LGTB a aquell país.

La mort de Nicole

A més del cas de Donny Reyes, altres persones a Hondures han patit agressions per la seva consició sexual, i algunes d'elles han mort. Human Rights Watch va demanar la investigació exhaustiva de l'assassinat de Cinthya Nicole (defensora transsexual i portaveu d'Asociación Colectivo Violeta) i d'altres agressions contra la comunitat transgènere. Cinthya Nicole va morir el passat mes de gener de 2009 a Comayagüela, tirotejada per uns desconeguts. Nicole havia lluitat pels drets dels transsexuals a Tegucigalpa.

L'assassinat de Nicole va estar precedit per d'altres: al novembre i desembre de 2008 es van produir

agressions contra cinc persones transgènere, dues de les quals van morir. Al novembre van morir assassinades dues treballadores sexuals transgènere, Yasmin i Bibi. Al desembre, Noelia, també treballadora sexual transgènere, va ser brutalment apunyalada. A més, segons informa Human Rights Watch, el 20 de desembre, personal policial a Tegucigalpa va agredir una treballadora activista transgènere dedicada a difondre la prevenció del VIH/SIDA.

Així mateix, el pasat mes de maig de 2009, Bárbara Paola Vargueza, activista i defensora dels drets transsexuals, va ser víctima d'agressions i va estar a punt de morir.

Caminant junts: els països de l'Amèrica Llatina a l'OEA i l'ONU

El 3 de juny del 2008 l'Assemblea General dels 34 membres de l'OEA (Organización de Estados Americanos) va adoptar per unanimitat una resolució, en la qual condemna les violacions dels Drets Humans basades en l'orientació sexual i la identitat de gènere. Aquesta resolució, presentada pel Brasil durant el 38è període de sessions a Colòmbia, recull els Principis de Yogyakarta sobre l'aplicació de la legis-

lació internacional de drets humans en relació amb l'orientació sexual i la identitat de gènere.

El 10 de desembre del 2008, Dia Internacional dels Drets Humans, es va celebrar el 60è aniversari de l'adopció de la Declaració Universal dels Drets Humans per l'Assemblea General de l'ONU. Tot i els avanços, en molts llocs el respecte dels drets humans ha estat vulnerat per raons de discriminació d'orientació sexual, i l'homosexualitat continua sent perseguida fins i tot a països on no està il·legalitzada. Davant d'això, es va presentar a l'Assemblea General de l'ONU una declaració, aprovada per països de tot el món, en la qual es demana la fi de les violacions dels drets humans per motiu de l'orientació sexual i d'identitat de gènere. L'Argentina va ser el país que va llegir la declaració davant de l'Assemblea General, que la van signar 66 països.

Els països de l'Amèrica Llatina que s'han adherit a la declaració són Argentina, Bolívia, Brasil, Xile, Colòmbia, Cuba, Equador, Mèxic, Nicaragua, Paraguai, Uruguai i Veneçuela. Encara hi ha molts països, especialment a l'Amèrica Central, on ser gai, lesbiana o transsexual es motiu de forta discriminació.

+info:

- *Homofobia de Estado. Un informe mundial sobre las leyes que prohíben la actividad sexual con consentimiento entre personas adultas.* Daniel Ottosson, publicació de l'ILGA, maig del 2009. www.ilga.org
- *Diversidad. Boletín sobre minorías sexuales y derechos humanos,* Amnistia Internacional, butlletí 21, juliol del 2008. http://www.es.amnesty.org/uploads/tx_useraitypdb/DIVERSIDAD21_01.pdf
- Secció Espanyola d'Amnistia Internacional <http://www.es.amnesty.org/noticias/noticias/articulo/apesar-de-los-avances-la-homosexualidad-sigue-perseguida-incluso-en-paises-en-que-no-es-ilegal/>
- «Asamblea General de la ONU. La primera declaración sobre orientación sexual e identidad de género en la Asamblea General de las Naciones Unidas» http://www.ilga.org/news_results.asp?LanguageID=2&FileID=1217&ZoneID=21&FileCategory=21
- «66 países condenan las violaciones basadas en orientación sexual e identidad de género» http://www.ilga.org/news_results.asp?LanguageID=2&FileID=1216

Situació legal a l'Amèrica Llatina

Prohibida la incitació a l'odi badada en l'orientació sexual

Uruguai (2003)

L'homosexualitat és legal

Costa Rica (1971), Cuba (1979), República Dominicana, El Salvador, Guatemala, Haití, Hondures, Mèxic (1872), Nicaragua (2008), Panamà (2008), Argentina (1887), Bolívia, Brasil (1831), Xile (1999), Colòmbia (1981), Equador (1997), Paraguai (1880), Perú (1924), Uruguai (1934), Veneçuela

L'homosexualitat es castigada amb pena de mort

Cap país de l'Amèrica Llatina

Prohibida la discriminació en els llocs de treball basada en l'orientació sexual

Costa Rica (1998), Mèxic (2003), Nicaragua (2008), Colòmbia (2007), Veneçuela (1999), ciutat argentina de Rosario (1996), algunes zones de Brasil

Prohibida la discriminació en els llocs de treball basada en la identitat de gènere

Ciutat argentina de Rosario (2006)

Lleis d'unions civils que ofereixen a les parelles del mateix sexe alguns dels drets del matrimoni

Distrito Federal i estats mexicans de Coahuila (2007), Uruguai (2008), ciutats argentines de Buenos Aires (2003), Rio Negro (2003) i Villa Carlos Paz (2007), territori brasiler de Rio Grande do Sul (2004)

Prohibicions de tipus constitucional de discriminació basada en l'orientació sexual

Bolívia (2009), Colòmbia (2000), Equador (1998), ciutat argentina de Buenos Aires (1996), algunes zones de Brasil

Els crims basats en l'orientació sexual són considerats com una circumstància agravant

Nicaragua (2008), Colòmbia (2001), Uruguai (2003)

Els crims basats en la identitat de gènere són considerats com una circumstància agravant

Uruguai (2003)

Lleis d'unions civils que ofereixen a les parelles del mateix sexe molts dels drets del matrimoni

Colòmbia (2007-2009)

Permesa l'adopció conjunta de menors per parelles del mateix sexe

Ciutat brasilera de São Paulo (2005)

Reconeixement del gènere després d'un tractament de reassignació de gènere

Panamà (1975)

Dades facilitades per Daniel Ottosson a l'informe *Homofobia de Estado*, publicat per l'ILGA (Associació Internacional de Lesbianes, Gais, Bisexuals, i Transsexuals) el maig 2009. NOTA. Els anys entre parèntesi corresponen a l'any d'entrada en vigor de la llei.

Diccionari gai «petardo»

Una de les coses que caracteritza el col·lectiu gai és la seva capacitat de riure's de sí mateix. Per mostra un botó. Aquesta pàgina recull un petit diccionari, amb definicions políticament incorrectes que formen part d'un argot molt propi d'alguns grups gais.

per Sergi Talló

Banyes. Per als gais, la definició d'aquest concepte no té absolutament res a veure amb el del món heterosexual o, fins i tot, lèsbic. Vivim amb elles de forma totalment diversa. Generalment les portem amb dignitat... i les posem amb discreció. D'altres són més pragmàtics (o previnguts) i ho anomenen «parella oberta».

Bolliscouts. Grup de lesbianes que van d'excursió.

Darkroom. El mot casolà es «quarto fosc». Per norma, un dels primers llocs que trepitja un gai quan surt de l'armari. Hi ha més probabilitats de perdre-hi la cartera que la virginitat. El seu ús va per fases, per temporades. No hi ha una edat límit.

Dolce & Gabbana. Una autèntica plaga. L'estereotipo gai clonificat en la seva màxima expressió. Cal puntualitzar que la parella Dolce & Gabbana són votants de Berlusconi, estan d'acord amb el Papa i en contra del matrimoni gai. Calvin Klein també mereixeria una entrada dins aquest diccionari *petardo*.

Drag-queen. Formalment, persona que es transvesteix per fer un espectacle interpretant el sexe oposat al seu (*drag-queen* l'home i *drag-king* la dona). Suposat artista que va sorgir al nostre país a principis de la dècada de 1990 i ràpidament va degenerar en tota una sèrie de males rèpliques que van desvirtuar la idea original. Al principi eren la personificació de la modernitat i el *petardeo*, ara són una cosa totalment *demodé*.

Festival d'Eurovisió. Tots tenim un costat *petardo* que convé deixar expressar en algun moment. El Festival d'Eurovisió és un dels pocs esdeveniments en que gais i lesbianes de tot tipus (pijos, reinones, *maryfashions*,

leathers, camioneres, osos, bollycaos i avis) es posen d'acord i gaudeixen per igual de l'espectacle. La resta de l'any no tots reconeixen haver-lo seguit.

Gai. Paraula d'origen anglès que significa simplement «feliç» o «alegre». Era un eufemisme usat per identificar altres homosexuals dins d'un grup. Fa uns 30 o 40 anys va començar a fer-se servir en la seva acceptació actual. Al nostre país el seu ús ha desplaçat, per sort, la tan castissa «maricón».

Homòfob-a. Persona que odia als gais, a les lesbianes, als transsexuals i a tot aquell que no entri dins del concepte heterosexual de la societat. N'hi ha de varis tipus que, resumits, són: l'inculte, el feixista i l'integrista religiós. D'aquests tres grups, un 80% dels seus individus són, simplement, gais o lesbianes reprimits, incapaces de sortir del seu armari mental.

Marica mala. No hi ha traducció al català. Personatge típic del món gai; tots en coneixem una. Són aquelles que volen comportar-se com la Joan Collins però només aconsegueixen quedar com la Bernarda Alba (amargada i mal follada).

Mariendre. La millor «amiga» del gai, aquella amb qui va a tot arreu. Solen aparèixer durant la fase juvenil dels gais. Per norma general no són gaire agraciades i el seu àmbit laboral sol estar relacionat amb el món de la imatge, el disseny o la moda, tot i que també hi ha moltes teleoperadores. N'hi ha de molts tipus i colors. No es coneixen versions masculines de mariendres, es a dir, el millor «amic» d'una lesbiana. Cal no confondre-la amb les verdaderes amigues del subjecte: amb la mariendre, per norma, només es va de festa.

Musculosa. Espècimen bastant habitual de la fauna LGTB. És el típic armari empotrat que es passa el dia aixecant peses i medint-se els bíceps. A la platja els trobem agrupats i, curiosament, els agrada ficar-se a la zona nudista però ells van sempre amb banyador (de marca). Per què serà?

Perfil. Típic del segle XXI. Què és avui dia un gai sense perfil a Internet? Si perds el DNI o el passaport pots esperar i no passa res... però si t'esborres el perfil tothom patirà i es preguntarà què t'està passant. Per norma només s'esborra quan l'interfecte coneix algú «especial». A la que s'acaba la passió, torna a estar en línia.

Petarda. Mot que va començar dins l'àmbit homosexual per designar un concepte a mig camí entre divertit, horter i marcadament gai. *Petarda* ho pot ser una persona, una música o una estètica concreta.

Queer. Convé separar els conceptes «col·lectiu *queer*» de la Teoria *Queer*. El primer fa referència als col·lectius més polititzats, activistes i militants de les causes LGTB. Van néixer en base a la Teoria *Queer*, concepte que nega l'afirmació de que el gènere es basa en els rols sexuals per assegurar que són el resultat d'una construcció social, de variacions culturals. La teoria *queer* beu de diverses fonts i moviments socials i està en continua evolució i debat.

Sauna. Autèntic centre de relació social dins el món gai. Molt útil si et trobes a l'estranger. Curiosament, si preguntes, ningú no hi va, però sempre estan plenes. Sembla ser que totes les saunes fan servir el mateix sabó de dutxa, d'una olor molt característica... i que és un residu molt perillós si no vols que la teva parella t'inxampi.

H₂O

Col·lectiu Gai, Lesbià, Bisexual i Transsexual
del Camp de Tarragona

gais
lesbianes
bisexuals
transsexuals

Des de 1998
treballant plegats
per a la igualtat
i la visibilitat.
info@h2o.cat
645 312 712

10 anys!

www.barraques.org

